

Dues explicacions per a la mateixa inflació: oferta o demanda?

Lectura contrastada de dues anàlisis oposades de la inflació espanyola de 2022: cada una la situa en un costat distint del model AD-AS. El grup dibuixa les dues versions, decidix quines dades distingirien una de l'altra i comprova quines existixen.

DURADA

55 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

grups xicotets (3-4)

UNITAT 8

Macroeconomia II: model AD-AS i cicles econòmics

MATERIALS

- Fitxa impresa amb les dues anàlisis i la taula de dades
- Full amb dos parells d'eixos AD-AS en blanc
- Accés a ine.es per al pas 5 (opcional)

ENCAIX CURRICULAR · Sabers C.1, C.2 · Comp. específiques CE4 · Comp. clau CCL, STEM, CC, CD

Plantejament

El 2022 els preus a Espanya van pujar com no ho feien des de feia quasi quaranta anys. Tots els mitjans ho van contar, però no tots ho van explicar igual: uns parlaven d'energia i de colls d'ampolla, altres de diners de sobra perseguint béns escassos.

No és un matís de redacció. **Són dues corbes distintes movent-se**, amb dos diagnòstics distintes i, sobretot, amb dues receptes distintes. La vostra faena hui és traduir cada versió a un gràfic AD-AS i decidir quina prova faria falta per a donar la raó a una.

Les dues anàlisis (textos elaborats per a esta fitxa)

Anàlisi A. «El que ha passat no té misteri: el preu del gas es va multiplicar després de la invasió d'Ucraïna, i amb ell el de l'electricitat, el dels fertilitzants i el del transport. Quan s'encarix l'energia s'encarix *tot*, perquè l'energia entra en el cost de tot. Les empreses no han vist créixer la seua demanda: han vist créixer la seua factura, i l'han traslladada al preu. Pujar els tipus d'interés contra això és castigar el malalt per tindre febre.»

Anàlisi B. «Durant dos anys es van injectar diners a l'economia a una escala sense precedents i les llars van acumular un estalvi forçós enorme. Quan es van alçar les restriccions, tots eixos diners van eixir al carrer alhora, contra una oferta que no podia respondre tan de pressa. Això és demanda embassada, i la prova està en què la inflació no es va quedar a l'energia: es va estendre als servicis, a la restauració i als viatges.»

Algunes dades del període

INDICADOR	VALOR
Inflació general màxima (juliol de 2022)	10,8 %
Inflació subjacent màxima (febrer de 2023)	al voltant del 7,6 %
Creixement del PIB real el 2022	5,8 %

Component que més tira al principi de l'episodi	energia
Component que sosté la inflació el 2023	aliments i servicis

Xifres arrodonides a partir de l'IPC i la Comptabilitat Nacional de l'INE. Els textos A i B arrepleguen les dues posicions del debat, redactats per a esta fitxa.

Objectius didàctics

- Traduir un argument en prosa a un desplaçament concret en el model AD-AS.
- Derivar de cada model una predicció contrastable sobre preus i producció.
- Seleccionar la dada que discrimina entre dues hipòtesis rivals.
- Relacionar el diagnòstic amb la política econòmica que se'n deriva.

Passos (sessió de 55 min)

- 1. Lectura i subratllat (8 min).** Llegir les dues anàlisis. Subratllar en cada una la frase que conté la seua tesi central.
- 2. Dos gràfics (15 min).** Dibuixeu l'AD-AS de cada anàlisi: quina corba es mou, en quina direcció, i què passa amb el nivell de preus i amb la producció.
- 3. La predicció que els separa (12 min).** Els dos models prediuen preus a l'alça. **Però no prediuen el mateix per al PIB.** Escriviu què prediu cada un i quina és, per tant, la dada decisiva.
- 4. Contrast amb les dades (10 min).** Mireu la taula. A qui dona suport el creixement del PIB de 2022? I el desfasament entre inflació general i subjacent?
- 5. La recepta (10 min).** Per a cada diagnòstic, digueu què hauria de fer un banc central i quin cost tindria equivocar-se de diagnòstic.

Preguntes d'anàlisi

- Per què un xoc d'oferta és pitjor notícia que un de demanda, encara que la pujada de preus siga la mateixa?
- L'anàlisi B usa com a prova que la inflació «es va estendre als servicis». És això prova concloent de demanda, o ho podria explicar també l'anàlisi A? Penseu en els costos d'un restaurant.
- Si els dos tingueren part de raó, com seria el gràfic? Dibuixeu-lo.
- El BCE va pujar els tipus amb força a partir del juliol de 2022. Segons cada anàlisi, va encertar o es va equivocar?
- Quina dada que **no** està a la taula vos hauria agradat tindre per a decidir? Nomeneu-ne una i digueu on es busca.

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Traducció al model	Els dos gràfics AD-AS correctes i ben retolats	30 %
Predicció contrastable	Identifica el PIB com la dada que discrimina	30 %
Ús de les dades	Contrasta les hipòtesis amb la taula sense forçar la conclusió	25 %
Política econòmica	Deriva de cada diagnòstic la seua recepta i el cost de fallar	15 %

Variants i extensions

- **Amb suport:** treballar només l'anàlisi A i el seu gràfic, i respondre les dues primeres preguntes.

- **Debat de 20 minuts:** assignar cada anàlisi a mitja classe i donar-los cinc minuts de preparació. Funciona molt bé just després del pas 3, quan ja tenen el gràfic fet.
- **Per a qui va sobrat:** buscar què és la *inflació de beneficis* i si afig una tercera explicació o és una variant d'una d'estes dues.
- **Connexió amb la Unitat 11:** guardeu les receptes del pas 5. La unitat de polítiques econòmiques reprén exactament esta decisió, ja amb els instruments damunt de la taula.

Solució orientativa

Per al professorat: passos de la resolució de l'exercici.

- 1. Anàlisi A (xoc d'oferta).** Desplaça l'**AS a l'esquerra**: pugen els preus i cau la producció alhora. És l'estanflació, i és el que fa únic un xoc d'oferta: les dues males notícies arriben juntes.
- 2. Anàlisi B (xoc de demanda).** Desplaça l'**AD a la dreta**: pugen els preus i puja la producció. El diagnòstic és molt menys preocupant i la recepta és distinta.
- 3. La dada que els separa.** Què li passa al PIB. Si els preus pugen mentre la producció cau o s'estanca, el sospitós és l'oferta; si pugen amb la producció creixent amb força, la demanda. El 2022 el PIB espanyol va créixer un 5,8 %, així que el quadre no és d'estanflació pura: hi ha components dels dos costats.
- 4. Subjacent enfront de general.** La inflació general es dispara abans (arriba al 10,8 % el juliol de 2022, arrossegada per l'energia) i la subjacent puja després i més a poc a poc, però baixa molt més lentament. Eixe desfasament és l'empremta d'un xoc que comença als costos i es va traslladant a la resta de preus.
- 5. Per què importa el diagnòstic.** Contra un xoc de demanda, pujar tipus funciona. Contra un xoc d'oferta, pujar tipus frena l'economia sense tocar la causa: es paga producció i ocupació a canvi de contindre les expectatives. Per això el debat no era acadèmic.

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE